

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej

Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego¹⁾

za rok 2025

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanym/ kierowanych przeze mnie dziale/ działach administracji rządowej^{3)/ w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych*}

szkolnictwo wyższe i nauka

(nazwa/nazwy działu/działów administracji rządowej/nazwa jednostki sektora finansów publicznych⁴⁾)

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji:
 - oświadczeń o stanie kontroli zarządczej członków Kierownictwa Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, uwzględniających oświadczenia o stanie kontroli zarządczej kierowników jednostek nadzorowanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz oświadczeń dyrektorów komórek organizacyjnych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego bezpośrednio nadzorowanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, tj. Departamentu Komunikacji, Departamentu Kontroli i Nadzoru, Departamentu Prawnego i Biura Ministra,
 - sprawozdania z wykonania planu działalności Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za rok 2025 dla działu administracji rządowej nauka i szkolnictwo wyższe.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa, 24 kwietnia 2026 r.

.....
(miejsowość, data)

Marcin Kulasek
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego
/ – podpisano cyfrowo/

.....
(podpis ministra/ kierownika jednostki)

* Niepotrzebne skreślić.

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

W Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

1) w zakresie realizacji celów i zadań:

- nie w pełni zrealizowano Plan działalności Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na rok 2025:
 - nie zrealizowano celu ujętego w części A. *Najważniejsze cele do realizacji w roku 2025*, tj. „Strategiczny Program Rozwoju Polskich Układów Scalonych” z powodu niepozyskania finansowania budżetowego,
 - nie osiągnięto planowanej wartości miernika pn.: „Liczba podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, które otrzymały wsparcie w ramach projektów niekonkurencyjnych FERS” w ramach celu ujętego w części B. *Cele priorytetowe wynikające z budżetu państwa w układzie zadaniowym do realizacji w roku 2025*, tj. „Wsparcie funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki”, realizowanego w ramach projektów finansowanych ze środków FERS 2021-2027. Przyczyną nieosiągnięcia tego miernika było złożenie mniejszej liczby ofert przez uczelnie niż planowano w projektach pn.: „Wsparcie procesów dydaktycznych za pośrednictwem platformy NAVOICA”, „Wsparcie oferty uczelni w zakresie rozwoju kompetencji osób dorosłych za pośrednictwem platformy NAVOICA”, „Wsparcie uczelni w ograniczaniu przedwczesnego kończenia nauki przy wykorzystaniu danych z systemu ELA”,
 - nie osiągnięto planowanej wartości miernika pn. „Liczba obcokrajowców studiujących w Polsce w uczelniach akademickich na pełnym cyklu kształcenia w porównaniu do roku poprzedniego” w ramach celu ujętego w części C. *Inne cele przyjęte do realizacji w roku 2025*, tj. „Zwiększenie stopnia umiędzynarodowienia i promocji polskiej nauki i szkolnictwa wyższego za granicą”. Powodem nieosiągnięcia miernika było zaostrzenie zasad wydawania wiz studenckich w związku z przyjęciem przez Radę Ministrów w 2024 roku nowej strategii migracyjnej Polski na lata 2025–2030 „Odzyskać kontrolę. Zapewnić bezpieczeństwo”, co ograniczyło napływ zagranicznych studentów w porównaniu z rokiem poprzednim,
- opóźnienie w podpisaniu umowy o dofinansowanie projektu „Science4Business – Nauka dla biznesu”, realizowanego w ramach projektów finansowanych ze środków FENG 2021–2027 od 17.04.2025 r., skutkowało rezygnacją czterech podmiotów (Partnerów) z dalszej realizacji projektu,
- nie osiągnięto wartości miernika pn. „Liczba sfinansowanych projektów naukowych”, zaplanowanego w ustawie budżetowej na rok 2025 dla Działania 10.1.1.5. *Programy i przedsięwzięcia ustanawiane przez Ministra*, w zakresie programów „Nauka dla Społeczeństwa II” oraz „Perły nauki II”, z uwagi na nieogłoszenie naborów wniosków do tych programów. Sytuacja ta wynikała z planowanych zmian w tych programach;

2) wynikające z samooceny kontroli zarządczej:

zidentyfikowano słabości w ramach niektórych standardów kontroli zarządczej, w szczególności w obszarze środowisko wewnętrzne oraz informacja i komunikacja;

3) wynikające z audytu wewnętrznego pn. *Ocena systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji*

w MNiSW na podstawie wybranych grup zabezpieczeń, dotyczące potrzeby uporządkowania i wzmocnienia nadzoru nad zarządzaniem aktywami informatycznymi oraz dostęпами do systemów teleinformatycznych, w tym zapewnienia rzetelnego prowadzenia rejestrów, jednoznacznego określenia odpowiedzialności związanej z odejściami lub dłuższymi nieobecnościami pracowników, a także uregulowania zasad rozliczania aktywów, kont użytkowników i licencji na oprogramowanie;

- 4) stwierdzone przez Najwyższą Izbę Kontroli nieprawidłowości w zakresie realizacji programu *Rozwój czasopism naukowych* dotyczące: niedotrzymania przez wnioskodawców określonego w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie programu „Rozwój czasopism naukowych” terminu na przedłożenie podpisanych umów, dokonywania przez Ministra zmian warunków umów przed ich zawarciem, pomimo że przepisy rozporządzenia nie przewidywały podejmowania przez Ministra takich działań, braku informowania Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o udzielonej pomocy *de minimis* w wymaganym terminie, niewydania zaświadczeń, w przypadku gdy wartość faktycznie udzielonej pomocy *de minimis* była inna niż wartość pomocy wskazana w wydanym zaświadczeniu.

W jednostkach nadzorowanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dziale szkolnictwo wyższe i nauka:

w Akademii Kopernikańskiej:

W oświadczeniu o stanie kontroli zarządczej w Akademii Kopernikańskiej za rok 2025 stwierdzono, że w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

w Centrum Łukasiewicz:

W oświadczeniu o stanie kontroli zarządczej w Centrum Łukasiewicz za rok 2025 stwierdzono, że w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w Centrum Łukasiewicz:

- 1) nie zrealizowano celu ujętego w Planie działalności Ministra na rok 2025 w części C. *Inne cele przyjęte do realizacji w roku 2025*, tj. „Stworzenie bazy wiedzy o ekosystemie nauki (wszystkich instytutach naukowych i badawczo-rozwojowych) w Polsce oraz mechanizmów utrzymania aktualności i dystrybucji tej wiedzy do przedsiębiorców i społeczeństwa”. W ocenie Centrum Łukasiewicz realizacja wskazanego celu wymaga konkretyzacji i podziału na etapy. Zidentyfikowany w ramach monitoringu wysoki poziom ryzyka wskazuje na konieczność poprzedzenia działań operacyjnych odpowiednimi zmianami legislacyjnymi w ustawie o Sieci Badawczej Łukasiewicz oraz w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 2) nie zrealizowano celu ujętego w Planie działalności Ministra na rok 2025 w części C. *Inne cele przyjęte do realizacji w roku 2025*, tj. „Określenie mechanizmów współpracy pomiędzy cywilnymi Instytutami Sieci Badawczej Łukasiewicz i wojskowymi instytutami B+R w zakresie projektów dotyczących obronności i bezpieczeństwa państwa oraz projektów o podwójnym zastosowaniu (dual use)”; w roku 2025 przygotowano projekt porozumienia i konsultowano z Ministerstwem Obrony Narodowej treść zapisów. Podpisanie dokumentu zaplanowano na rok 2026;
- 3) nie opracowano dla wybranych obszarów formalnych procedur dotyczących ciągłości działania.

w Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej:

W oświadczeniu o stanie kontroli zarządczej w Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej za rok 2025 stwierdzono, że w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej:

- 1) w zakresie skuteczności i efektywności działania:
mimo monitorowania wskaźników celów po każdym kwartale, nie udało się osiągnąć wszystkich określonych celów w 2025 r. przez NAWA;
- 2) w zakresie przestrzegania i promowania etycznego postępowania:
mimo wysokiej świadomości odnośnie zachowań etycznych i dostrzegania naruszeń zasad etycznych, zdarzają się sytuacje, że pracownicy nie zgłaszają tego typu zachowań do przełożonych lub dostrzegają, że przełożeni nie zachowują się etycznie lub ich zachowania mogą być postrzegane jako mobbingowe;

- 3) w zakresie efektywności i skuteczności przepływu informacji:
kadra zarządzająca oraz pracownicy wskazują, że mimo sprawnej komunikacji w swojej jednostce organizacyjnej, przepływ informacji pomiędzy innymi komórkami organizacyjnymi jest na niskim poziomie;
- 4) w zakresie zarządzania ryzykiem:
mimo dwukrotnej szczegółowej aktualizacji analizy ryzyka prowadzonej przez NAWA po II i III kwartale 2025 r. w komórkach organizacyjnych, niektóre ryzyka zmaterializowały się.

w Narodowym Centrum Nauki:

W oświadczeniu o stanie kontroli zarządczej w Narodowym Centrum Nauki za rok 2025 stwierdzono, że w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju:

W oświadczeniu o stanie kontroli zarządczej w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju za rok 2025 stwierdzono, że w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju:

- 1) podwyższony wskaźnik rotacji pracowników, skutkujący utratą wiedzy i doświadczenia;
- 2) pogłębiająca się złożoność i skomplikowanie dokumentacji konkursowej, wpływająca na proces oceny wniosków o dofinansowanie, jak i późniejsze etapy kontraktacji. Duża liczba wymogów dokumentacyjnych wpływa nie tylko na wydłużenie procesu oceny, lecz także zwiększa ryzyko błędów i niejednorodności interpretacyjnej;
- 3) niewystarczające zasoby kadrowe w części komórek organizacyjnych, utrudniające sprawną realizację dotychczasowych oraz nowych zadań instytucji.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

W Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

- 1) w zakresie realizacji celów i zadań:
 - z uwagi na fakt, iż Strategiczny Program Rozwoju Polskich Układów Scalonych nadal jest na etapie prac koncepcyjnych i jego realizacja w 2026 jest niepewna, w Planie działalności Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na rok 2026 przyjęto nowe cele do realizacji zgodnie z priorytetami rządu w obszarze sztucznej inteligencji i cyfryzacji,
 - w ramach projektów finansowanych ze środków FERS 2021-2027 planowane jest ponowienie naborów ofert uczelni, informowanie w mediach społecznościowych Ministerstwa o naborach za pośrednictwem Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego i NCBR oraz organizacja spotkań informacyjnych dla uczelni,
 - w ramach projektu finansowanego ze środków FENG 2021-2027, planowane jest przeznaczenie oszczędności powstałych po wycofaniu się Partnerów z projektu na wzmocnienie innych zadań w projekcie, a także zwiększenie możliwości realizacji większej ilości wskaźników przez pozostałych Partnerów projektu,
 - w zakresie programów „Nauka dla Społeczeństwa II” oraz „Perły nauki II” zaplanowano zmiany. Ze względu na ich bardzo duży zakres, w tym m.in. dotyczących przedmiotu programu, wdrożenia w programie elementu ewaluacji (wskaźników obligatoryjnych), zmiany trybu składania wniosków oraz kryteriów oceny, program „Nauka dla Społeczeństwa II” został zastąpiony przez program „Nauka dla Rozwoju Społeczeństwa”. Nabór wniosków w programie „Nauka dla Rozwoju Społeczeństwa” rozpoczął się w II półroczu 2025 r., a decyzje dotyczące zakwalifikowania wniosków do finansowania (I etap rozstrzygnięć) zostały podjęte w lutym 2026 r. W przypadku programu „Perły nauki II” – zakres planowanych zmian oraz zakres planowanego usprawnienia /uproszczenia zasad oceny wniosków spowodował, że program ten zostanie zastąpiony przez program „Perły nauki III”. Planowane ustanowienie programu

- oraz ogłoszenie naboru wniosków w 2026 r.;
- udział w przygotowaniu rozwiązań mających na celu wdrożenie w Ministerstwie systemowych kontroli beneficjentów realizujących projekty w ramach programów ministra;
- 2) w zakresie wynikającym z samooceny kontroli zarządczej, z uwzględnieniem uwag/ postulatów zgłoszonych w oświadczeniach o stanie kontroli zarządczej członków Kierownictwa i dyrektorów komórek organizacyjnych Ministerstwa:
- kontynuacja prowadzenia polityki personalnej, zmierzającej do zapewnienia odpowiedniej obsady kadrowej w komórkach organizacyjnych Ministerstwa, w tym zatrudniania nowych pracowników oraz ich efektywnej adaptacji do pracy,
 - kontynuacja prowadzenia polityki szkoleniowej zapewniającej możliwie szeroki dostęp pracowników do niezbędnych szkoleń,
 - realizacja działań na rzecz wzmocnienia przygotowania pracowników do pracy w sytuacji ograniczonej dostępności zasobów (np. pracy zdalnej, awarii infrastruktury, nieobecności znacznej liczby pracowników),
 - kontynuacja działań na rzecz poprawy przepływu informacji w Ministerstwie, obejmujących zarówno rozwiązania organizacyjne (m.in. cykliczne spotkania Kierownictwa z dyrektorami komórek organizacyjnych, biuletyn informacyjny, tworzenie zespołów tematycznych, uporządkowanie i ujednoczenie standardów komunikacji), jak i wzmocnianie kultury otwartości, dialogu i współpracy sprzyjającej dobrej atmosferze pracy oraz zgłaszaniu problemów i zagrożeń w realizacji zadań,
 - kontynuacja działań ukierunkowanych na wzmocnienie komunikacji wewnętrznej oraz kompetencji zarządczych kadry kierowniczej, w tym w zakresie promowania etycznego postępowania, oceniania pracy i wspierania pracowników,
 - kontynuacja działań mających na celu rozpowszechnianie wiedzy o systemie kontroli zarządczej w Ministerstwie, w tym o roli pracowników w procesach składających się na ten system;
- 3) realizacja zaleceń wydanych w wyniku audytu wewnętrznego pn. *Ocena systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji w MNiSW na podstawie wybranych grup zabezpieczeń*/ realizacja zaleceń .

W jednostkach nadzorowanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dziale szkolnictwo wyższe i nauka:

w Centrum Łukasiewicz:

- 1) prowadzenie działań operacyjnych dla zapewnienia zgodności funkcjonowania Centrum z normą NIS2 - opracowanie i wdrożenie Planu Ciągłości Działania, przeszkolenie pracowników, przeprowadzenie testów funkcjonowania planu;
- 2) wdrożenie zaleceń stwierdzonych w wyniku audytów i kontroli zewnętrznych, audytów zewnętrznych i kontroli wewnętrznych;
- 3) bieżąca analiza stanu funkcjonowania Centrum;
- 4) systematyczna aktualizacja wewnętrznych aktów prawnych;
- 5) doskonalenie systemu komunikacji w Centrum;
- 6) objęcie badaniem przez biegłego rewidenta sprawozdania finansowego Centrum za rok 2026.

w Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej:

- 1) w zakresie skuteczności i efektywności działania:
 - zorganizowanie spotkania z pracownikami i dyrektorami biur przez Dyрекcję Agencji w celu omówienia wyników tegorocznego raportu i ankiet oceny systemu zarządzania Agencją (II kwartał 2026 r.),
 - przeprowadzenie krótkich spotkań warsztatowo-informacyjnych na temat kontroli zarządczej, istotności ankiet oceny systemu zarządzania Agencją dla pracowników i kadry zarządzającej (II i IV kwartał 2026 r.);
- 2) w zakresie przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania: przeprowadzenie szkolenia antymobbingowego dla pracowników Agencji (II lub III kwartał 2026 r.);
- 3) w zakresie efektywności i skuteczności przepływu informacji:
 - przeprowadzenie spotkania dotyczącego rozwiązania kwestii sprawniejszej komunikacji

- wewnątrz Agencji (II kwartał 2026 r.),
 - zwiększenie częstotliwości aktualizacji i umieszczania informacji w ramach wewnętrznego intranetu celem lepszej komunikacji między biurami (cały 2026 r.);
- 4) w zakresie zarządzania ryzykiem:
przeprowadzenie szkoleń wewnętrznych z zakresu analizy ryzyka (II kwartał 2026 r.).

w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju:

- 1) kontynuacja działań dotyczących polityki szkoleniowej i rozwoju pracowników, wzmocnienie samodzielności i efektywności podnoszenia kompetencji w modelu rozwoju 70-20-10 (70% to wiedza zdobyta na stanowisku pracy; 20% to wiedza przekazywana w ramach informacji zwrotnej w organizacji; 10% to wiedza ze szkoleń i kursów). Kształtowanie środowiska pracy wspierającego efektywny start w organizacji – kontynuacja procesu wdrażania pracowników w nowej zaktualizowanej w 2025 roku formule. Wzmocnienie kompetencji kadry zarządzającej i pracowników w zależności od potrzeb rozwojowych i celów organizacji szkoleniami dostępnymi m.in. na platformie e-learningowej lub w ramach realizacji zaplanowanych szkoleń, zgodnie z dostępnymi środkami na bieżący rok;
- 2) wzmocnienie wewnętrznych działań analitycznych i koordynacyjnych, ukierunkowanych na uproszczenie dokumentacji/założeń konkursowych, które pozwoliłyby wypracować spójne i stabilne podejście do kształtowania wymagań konkursowych w zakresie uproszczenia i standaryzacji dokumentacji konkursowej, w tym ograniczenie zbędnej złożoności dokumentacji konkursowej oraz opracowanie jasnych wzorów i instrukcji. Działania te będą wymagały ostatecznej akceptacji Instytucji Zarządzających poszczególnymi programami;
- 3) kontynuacja działań mających na celu promowanie Centrum jako rzetelnego pracodawcy, partnera biznesowego oraz instytucji wspierającej B+R+I;
- 4) kontynuacja działań związanych z uruchomieniem RoBotów softwarowych, realizujących automatyzację powtarzalnych czynności, realnie odciążających Pracowników i usprawniających realizację zadań.

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III⁽⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

W Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

- 1) w związku z zagrożeniem realizacji zaplanowanego Strategicznego Programu Rozwoju Polskich Układów Scalonych, podjęto negocjacje na szczeblu rządowym z instytucjami finansowymi, w tym zagranicznymi, odnośnie możliwości sfinansowania wsparcia;
- 2) w zakresie programów Ministra – w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w realizacji programu *Rozwój czasopism naukowych* dokonano korekty ostatecznych zaświadczeń przyznanej pomocy *de minimis*; podjęto kroki w kierunku uzyskania rozwiązań związanych ze sposobem właściwego rozliczania umów w programie; wdrożono bieżący monitoring realizacji zadań w zakresie oceny raportów rocznych i końcowych. Ponadto, w ramach wzmocnienia nadzoru, wdrożono ujednoczone procedury wewnętrzne dotyczące procesów realizowanych w ramach programów Ministra;
- 3) w zakresie inwestycji – przyspieszono proces kontraktacji oraz zwiększono nadzór nad wydatkowaniem przez uczelnie środków m.in. poprzez:
 - zmiany w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie przyznawania, rozliczania i przekazywania środków finansowych na realizację inwestycji związanych z kształceniem oraz działalnością naukową, polegające m.in. na zmianie terminów składania wniosków przez uczelnie oraz informowania ich o rozstrzygnięciach Ministra,
 - dodatkowe działania związane z nadzorowaniem realizacji przez uczelnie umów dotacyjnych oraz aneksowaniem umów w sytuacjach konieczności dostosowania transz dotacji do harmonogramu realizacji inwestycji;

- 4) w zakresie projektów współfinansowanych ze środków UE:
 - zwiększono ilość kontaktów z Instytucją Zarządzającą FENG i Partnerami oraz na bieżąco monitorowano procesy w ramach realizacji projektu, a także umów z Partnerami; wdrożony został bieżący monitoring realizacji zadań,
 - w ramach projektów finansowanych ze środków FERS 2021-2027 informowano o naborach na stronie internetowej Ministerstwa oraz w mediach społecznościowych Ministerstwa, udzielano na bieżąco uczelniom informacji w przedmiocie naboru, przygotowano zestawy pytań i odpowiedzi do przedmiotu naboru ofert uczelni, które publikowano na stronie internetowej Ministerstwa;
- 5) prowadzono politykę personalną, zmierzającą do zapewnienia odpowiedniej obsady kadrowej w komórkach organizacyjnych Ministerstwa oraz efektywnego wdrożenia nowych pracowników (m.in. od lutego 2025 r. jest realizowany *Program adaptacji nowych pracowników Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego*, określający szczegółowo zasady i zakres wprowadzenia do pracy, poszczególne etapy tego procesu oraz odpowiedzialność za ich realizację);
- 6) prowadzono politykę szkoleniową zapewniającą możliwie szeroki dostęp pracowników do szkoleń niezbędnych by skutecznie realizować zadania, w tym organizowano szkolenia z zakresu kompetencji miękkich i informatyczne oraz organizowano webinaria tematyczne;
- 7) podejmowano działania zmierzające do wzmocnienia efektywności i skuteczności przepływu informacji, w szczególności organizowano cykliczne spotkania członków Kierownictwa Ministerstwa z dyrektorami komórek organizacyjnych, publikowano komunikaty w wewnętrznych systemach/ aplikacjach (intranet, System Analizy Danych, itd.);
- 8) kontynuowano działania mające na celu upowszechnianie wiedzy o systemie kontroli zarządczej w Ministerstwie, m.in. publikowano komunikaty w intranecie, zachęcano do udziału w samoocenie kontroli zarządczej i innych badaniach ankietowych (np. dotyczących satysfakcji z pracy), organizowano spotkania koordynatorów kontroli zarządczej.

W jednostkach nadzorowanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dziale szkolnictwo wyższe i nauka:

w Centrum Łukasiewicz:

- 1) dostosowano plan finansowy Centrum i jego zmiany do art. 57 ust. 2 ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz;
- 2) podjęto działania zmierzające do zwrotu wypłaconych kwot za okres wypowiedzenia stosunku pracy odwołanych członków kierownictwa Centrum;
- 3) celem zapewnienia właściwego nadzoru nad Instytutami Sieci:
 - wdrożono jednolity wzór umowy o zarządzanie oraz umowy o zakazie konkurencji i zachowaniu poufności,
 - wprowadzono wytyczne w przedmiocie zasad raportowania danych w kokpicie zarządczym Centrum, które przewidują bezpośrednią odpowiedzialność Dyrektora Instytutu Sieci za prawidłowość i rzetelność danych w tym kokpicie.

w Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej:

- 1) przeprowadzono spotkania warsztatowo-informacyjne w II i IV kwartale 2025 r. z pracownikami i kadrami zarządzającą na temat kontroli zarządczej, istotności ankiet oceny systemu zarządzania Agencją, sprawozdawczości, analizy ryzyka oraz komunikacji;
- 2) przeprowadzono szkolenie z zakresu działalności systemów wewnętrznych w Agencji (IV kwartał 2025 r.);
- 3) przeprowadzono szkolenie wewnętrzne z zakresu przestrzegania kodeksu etycznego pracownika Agencji (IV kwartał 2025 r.);
- 4) przeprowadzenie przez Dyrektora Agencji indywidualnych spotkań z dyrektorami i pracownikami w celu poznania funkcjonowania jednostki, omówienia działań usprawniających kontrolę zarządczą oraz konsultacji wyników ankiet i raportu oceny systemu zarządzania Agencją (styczeń–lipiec 2025 r.);
- 5) aktualizowano informację w ramach wewnętrznego intranetu (działanie ciągłe w 2025 r.).

w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju:

- 1) w zakresie efektywniejszej polityki szkoleniowej i rozwoju:
w celu obniżenia rotacji pracowników Centrum stwarzano oraz zapewniano możliwości w osiągnięciu ich pełnego potencjału oraz realizacji celów zawodowych, w wyniku czego podejmowano następujące działania:
 - kontynuowano działania rozwojowe w ramach *Programu Dzielenia się Wiedzą*, będącego platformą, która umożliwia zrealizowanie inicjatyw pracowniczych oraz budowanie własnej marki jako ekspertów w Centrum oraz poza organizacją,
 - umożliwiano pracownikom awanse w strukturze wewnętrznej Centrum,
 - przeznaczano środki finansowe na szkolenia poprzez dofinansowanie pracownikom uczestnictwa w różnych formach szkoleń, konferencji, seminariów bądź studiów,
 - zrealizowano zaplanowane na 2025 rok szkolenia zgodnie z założonym planem,
 - zaktualizowano proces wdrożenia pracowników ze szczególnym naciskiem na weryfikację wiedzy oraz znajomość aktualnych procedur, obowiązujących w miejscu pracy,
 - zrealizowano wymagane w Planie Naprawczym cele dotyczące szkoleń na 2025 rok – szczególny nacisk na znajomość procedur i ich stosowanie na stanowisku pracy.W wyniku działań podejmowanych w 2025 r. nastąpiła redukcja wskaźnika rotacji pracowników, a jego średnioroczny poziom został obniżony względem roku 2024 o 5 punktów procentowych;
- 2) w zakresie odbudowy prestiżu Centrum jako instytucji wspierającej B+R+I, Pracodawcy, Partnera biznesowego, w tym m.in.:
 - w I półroczu 2025 r. Centrum w porozumieniu z Ministerstwem było zaangażowane w organizację i wspierało merytorycznie ponad 20 wydarzeń o charakterze konferencyjnym, informacyjnym i brokerskim, z których większość była częścią oficjalnego kalendarza polskiej prezydencji w Radzie UE. Wśród kluczowych wydarzeń warto wskazać konferencję EU Innovation Journey '25 – Closing the innovation gap, zorganizowaną przez Centrum we współpracy z Komisją Europejską,
 - Centrum zaangażowane było merytoryczno-organizacyjnie w szereg dużych wydarzeń krajowych K2 – Informacja wewnętrzna (Internal) i międzynarodowych – począwszy od udziału w komitetach organizacyjnych, poprzez organizację stoisk informacyjnych i spotkań brokerskich oraz przygotowanie sesji tematycznych czy dni informacyjnych, do udziału eksperckiego w debatach i konferencjach,
 - realizowano działania promocyjno-informacyjne o charakterze wewnętrznym (np. cykl warsztatów dla pracowników), jak i zewnętrzne, związane z pokazaniem eksperckiej roli Centrum w ekosystemie innowacji. W ramach tych działań organizowane były konferencje prasowe w siedzibach beneficjentów, konferencje prezentujące ofertę programową Centrum i pokazujące Centrum jako instytucję otwartą na współpracę; eksperci Centrum wzięli udział w kilkudziesięciu wydarzeniach branżowych, dzieląc się wiedzą z zakresu innowacji, a także prezentując możliwości, jakie daje naukowcom i przedsiębiorcom Centrum; zapoczątkowany został również cykl podcastów, prezentujących projekty beneficjentów Centrum;
 - Centrum aktywnie komunikowało się z rynkiem – newsletter zewnętrzny Centrum (zawierający informacje o ofercie programowej i działalności instytucji) dociera do ponad 21 tysięcy subskrybentów, w 2025 r. wysłanych zostało 50 takich newsletterów; działalność Centrum była na bieżąco komunikowana na stronie internetowej NCBR i w mediach społecznościowych (YouTube, X, Facebook, LinkedIn), a także podczas licznych wydarzeń branżowych;
- 3) w zakresie działań mających na celu usprawnienie funkcjonowania Centrum, w tym wprowadzenie efektywnych zmian w strukturze organizacyjnej oraz przeglądu dotychczasowych procedur wewnętrznych i dostosowanie ich do aktualnych zadań, celów i wyzwań Centrum:
 - zrealizowano Plan naprawczy polegający na wykonaniu 100% zaplanowanych działań krótkoterminowych, ukierunkowanych na usunięcie nieprawidłowości zidentyfikowanych w wyniku audytów i kontroli. Zrealizowanie działań krótkoterminowych umożliwiło sformułowanie wniosków oraz zaplanowanie dalszych, systemowych działań mających na celu usprawnienie funkcjonowania Centrum. Działania te obejmują kontynuację i rozwój wdrożonych rozwiązań oraz utrzymanie skuteczności zastosowanych mechanizmów.

Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie. W oświadczeniu za rok 2010 nie wypełnia się tego punktu.

2. Pozostałe działania:

W Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

- 1) w zakresie programów Ministra:
 - zwiększono nadzór nad realizowanymi projektami,
 - w przypadku wątpliwości w zakresie prawidłowości realizacji projektów (skargi, wnioski, dane przekazywane w raportach rocznych) wprowadzono pogłębiony monitoring (wzywanie wykonawców do przekazania dodatkowych dokumentów i informacji),
 - uszczelniono system Obsługi Strumieni Finansowania – Zintegrowany System Usług dla Nauki (w zakresie programów, których pełna obsługa jest prowadzona w OSF);
- 2) w zakresie projektów współfinansowanych ze środków UE – w ramach projektu finansowanego ze środków FENG 2021 – 2027:
 - uruchomiono chmurę obliczeniową, za pośrednictwem której następuje komunikacja na linii Ministerstwo – Partnerzy i zamieszczono tam bazę wiedzy z odpowiedziami na najczęstsze pytania i wątpliwości Partnerów, stanowiskami Ministerstwa i Instytucji Zarządzającej FENG oraz dokumentami przydatnymi w realizacji projektu,
 - zorganizowano spotkanie informacyjne online ze wszystkimi uczestnikami projektu;
- 3) w celu dostosowania struktury organizacyjnej Ministerstwa do aktualnych celów i zadań jednostki, w tym przejrzystego i spójnego określenia zakresu zadań, uprawnień i odpowiedzialności oraz zakresu podległości wprowadzono/ zaktualizowano akty prawne regulujące organizację Ministerstwa, sporządzano/ aktualizowano opisy stanowisk pracy w Ministerstwie (lub inne dokumenty o takim charakterze), opracowywano/ aktualizowano upoważnienia i pełnomocnictwa dla pracowników Ministerstwa;
- 4) w związku ze zmianami w przepisach powszechnie obowiązujących oraz stosownie do potrzeb wynikających z realizowanych zadań, wprowadzono/ zaktualizowano odpowiednie procedury wewnętrzne w Ministerstwie;
- 5) kontynuowano spotkania mające na celu wsparcie (coachingowe/ psychologiczne) pracowników Ministerstwa w sytuacjach zawodowych;
- 6) w związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2025 r. zarządzenia Ministra Nauki z dnia 16 grudnia 2024 r. w sprawie kontroli zarządczej w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, na zmodyfikowanych zasadach – z uwzględnieniem zaleceń sformułowanych w sprawozdaniu z audytu pn. *Audyt zlecony przez Ministra Finansów w zakresie funkcjonowania wybranych elementów systemu kontroli zarządczej* – realizowano zadania w ramach poszczególnych procesów składających się na system kontroli zarządczej w Ministerstwie; w szczególności wdrażana była nowa organizacja działań, wynikająca ze skupienia koordynacji wszystkich procesów składających się na system kontroli zarządczej w jednej komórce organizacyjnej;
- 7) wdrożono zalecenie dot. obsługi Rejestru zmian kadrowych SAD wydanych w wyniku audytu wewnętrznego pn. *Ocena systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji w MNiSW na podstawie wybranych grup zabezpieczeń* oraz dokonano przypisania osób odpowiedzialnych za wdrożenie pozostałych zaleceń.

W jednostkach nadzorowanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dziale szkolnictwo wyższe i nauka:

w Centrum Łukasiewicz:

- 1) opracowano i wdrożono kilkanaście aktów wewnętrznych dotyczących organizacji Centrum m. in. regulamin organizacyjny, regulamin wynagradzania, regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, Politykę Bezpieczeństwa Danych Osobowych, regulamin udzielania zamówień publicznych, regulamin naboru oraz organizacji pracy ekspertów powoływanych do oceny wniosków w naborach na dotacje celowe udzielane przez Prezesa Centrum Łukasiewicz oraz zarządzenia dotyczące podróży służbowych, zadań zleconych, a także zarządzenia w sprawie powołania członków różnych zespołów i komisji;
- 2) instytucja została objęta corocznym badaniem przez biegłego rewidenta za okres roku 2024.

w Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej:

w ramach dodatkowych działań dotyczących kontroli zarządczej i związanych z ochroną zasobów i przestrzegania wewnętrznych procedur zorganizowano w IV kwartale 2025 r. szkolenia dla pracowników związane z bezpieczeństwem w sieci, profilaktyką ochrony zasobów w Agencji i przestrzegania zasad podczas reprezentowania Agencji na zewnątrz.

w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju:

- 1) w ramach dalszego rozwoju cyfryzacji i automatyzacji m.in.:
 - dokonano pełnej informatyzacji pierwszego etapu procedowania wszystkich konkursów Centrum, tj. etapu składania wniosków, natomiast w kluczowych systemach biznesowych zbudowano i oddano do użytku liczne funkcjonalności usprawniające procesy biznesowe, w tym dla projektów LSI 1.0, LSI 2.0 oraz projektu CyfrowyEkspert,
 - zawarto umowy na dofinansowanie projektu partnerskiego „e-Granty: Platforma finansowania nauki, badań i rozwoju”, mającego na celu zwiększenie transparentności, spójności i nadzoru procesów udzielania finansowania,
 - uruchomiono łącznie 9 RoBotów softwarowych służących automatyzacji powtarzalnych czynności, realnie odciążających pracowników i przyspieszających realizację procesów. RoBoty realizują zadane im czynności nawet 10 razy szybciej niż ludzie, wykonując je z 100% dokładnością,
 - zinventaryzowano pod względem architektonicznym systemy IT, w tym określono ich funkcjonalności, właścicielstwo, użytkowników, technologie, powiązania, w celu optymalizacji eksploatacyjnej i kosztowej oraz efektywności w procesach utrzymaniowych i rozwojowych;
- 2) zrealizowano 27 audytów wewnętrznych Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI), a pozytywny wynik audytu recertyfikującego ISO/IEC 27001 potwierdził wysoki poziom stosowanych w Centrum zabezpieczeń i wzrost świadomości potencjalnych zagrożeń, reprezentowany przez pracowników;
- 3) w ramach działań mających na celu wzmocnienie zasobów eksperckich Centrum prowadzono szeroko zakrojone działania promocyjne, ukierunkowane na pozyskanie nowych ekspertów do ogólnej Bazy ekspertów NCBR, Wykazu ekspertów FENG oraz Wykazu ekspertów FERS; działania te realizowano z wykorzystaniem naboru otwartego (ciągłego), umożliwiającego przyjmowanie zgłoszeń przez cały rok, bez ograniczeń czasowych;
- 4) przeprowadzono blisko 250 spotkań monitorująco-monitujących z beneficjentami FENG, wystosowano ponad 200 pism do beneficjentów w celu intensyfikacji realizacji projektów oraz przeprowadzono dedykowane szkolenie dla beneficjentów FENG na temat zasad kwalifikowalności kosztów projektów.

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

Objaśnienia:

- 1) Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 i Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 354), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzane jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.
- 2) W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- 3) Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020 i Nr 238, poz. 1578).
- 4) Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- 5) Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.
- 6) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu

żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.

- 7) Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
- 8) Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- 9) Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- 10) Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.